

31 ta' Ottubru, 1951.

Imballef:

L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Antonio Catania versus Francesca Mizzi

**Appropriazzjoni Indebita — Institur — Impjegat —
Kompetenza — Art. 641 tal-Kap. 17.**

Il-Qorti tal-Kummerċ tiddeċidi wkoll dwar azzjonijiet kontra agenti jew persuni oħra inkarikati minn kummerċjant u subalterni tiegħu, għall-operazzjonijiet lija magħmulin fil-kors ordinarju tal-kummerċ tal-prinċipal tagħhom.

l-Applikazzjoni ta' dan id-dispost tal-ligi, il-Qorti tal-Kummerċ hija kompetenti biex tiegħu konjizzjoni ta' azzjoni tal-prinċipal kontra l-impjegat tiegħu li jkun approprija ruħu minn merkanzija tal-prinċipal; basta li l-appropriazzjoni tkun saret fil-kors ta' l-eżerċizzju tad-dmirijiet tiegħu fl-impjeg.

Il-Qorti, — Rat l-att taċ-ċitazzjoni, li bih l-attur ippremetta li l-konvenuta, fil-waqt li kienet impjegata fil-hanut ta' l-attur "Mambrinus", li qiegħed fi Britannia Street, numru 135, Valletta, approprijat ruħha indebitament u frawdolentement b' kwantità rilevanti ta' merkanzija li kienet fdata lilha għall-bejgħ, ta' l-import ta' £290. 12. 9½ (dok. A), u ddisponiet minnha, jew altrimenti sottrahietha mill-imsemmi hanut, biex tikkonvertiha bi profitt għaliha; u li b'dana l-mod hu sofra danni, konsistenti fin-nuqqas ta' profitt li huwa messu nkassa fuq l-ammont tal-merkanzija fuq riferita; u talat li, wara li jingħataw id-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti kollha meħtieġa, il-konvenuta (1) tkun kundannata tħallsu s-somma ta' £290. 12. 9½ import tal-valur tal-merkanzija lilu minnha sottratta bil-mod fuq riferit, u (2) tkun kundannata tħallsu, in linea ta' danni, somma ta' flus li tigi l'kwidata minn dina l-Qorti, korrispondent għall-profitt lilu spettanti fuq il-bejgħ ta' l-imsemmija merkanzija; bl-imghax kummerċjali min-notifika taċ-ċitazzjoni, u bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-mandat tas-sekwestru tal-21 ta' Lulju 1951, kontra l-konvenuta, li għandha tidher għas-subizzjon;

Trattata l-kawża fuq l-eċċezzjoni ta' l-inkompetenza, ikkunsidrat;

Hu paċifiku, b'ala fatt, li l-konvenuta kienet inkarikata.

bbala impjegata ta' l-attur, mill-gestjoni tal-hanut insemmi fic-c'tazzjon, u kienet tinkassa l-flus tal-bejgh. L-attur qiegħed jippretendi li l-konvenuta approprijat ruhha indebitament minn merkanzija liha fdata għal-bejgh fl-imsemmi hanut;

Issa, skond l-art. 641 Kap. 17 Ediz. Riv., il-Qorti tal-Kummeré tiddecidi wkoll azzjonijiet kontra agenti jew persuni oħra inkarigati minn kummeréjanti u subalterni tagħhom għall-operazzjonijiet biss magħmulin fil-kors ordinarju tal-kummeré tal-principal tagħhom";

Każ sim'li għal dan, fejn l-istanza kienet ukoll bażata fuq pretiża approprijazzjoni mill-impjegat, gie deciż mill-Qorti ta' l-Appell, fil-kawża "Balbi vs. Galdes", 24 ta' April 1893, Vol. XIII, p. 472, presjeduta minn Sir Adrian Dingli ma' l-Imħalfin Sir Salvatore Naudi u Dr. Luġi Ganado, u gie fiha rilevat illi é-cirkustanza li si trattava ta' approprijazzjoni indebita ma kienetx tneħhi l-kompetenza ta' din il-Qorti tal-Kummeré, basta dejjem li l-konvenut ikun għamel l-approprijazzjon fil-kors ta' l-eżekuzzjoni tad-dmirijiet tiegħu fl-impjeg, kif inhu l-każ; u giet affermata l-kompetenza ta' dina l-Qorti f'istanza simili;

Huwa veru li fil-ligi attwali hemm il-kliem "in the ordinary course of the business of the principal" fit-test Ingliz, u "fil-kors ordinarju tal-kummeré tal-principal tagħhom" fit-test Malti; iżda l-Imħallef sedenti ma jidhirlux li b'dawn il-kliem tig' varjata l-interpretazzjoni; awtorevolment mogħtija minn Sir Adrian Dingli fil-kawża fuq imsemmija; għaliex it-test ta' qabel, dak Taljan, art. 319 fin-numerazzjoni ta' qabel, kien iġħid biss hekk, "per fatti soltanto del traffico del negoziante al quale s'ieno addetti", u kien biss fit-traduzzjoni Ingliza ta' allura li kien hemm il-kliem "in the ordinary course of the business....." li fuqhom imbagħad sar it-test Malti. Għalhekk it-test originali, "li ma gie qatt emendat", kien dak tal-versjoni ant'ika Taljana, u kwindi, minhabba dawk il-kliem fit-traduzzjoni Ingliza li minnhom oriġina t-test Malti, ma għandux ikun leċitu li wieħed ibiddel l-interpretazzjoni mogħtija kif fuq inqad. Għalhekk il-Qorti hi kompetenti in bażi għad-dispożizzjoni fuq imsemmija;

Għalhekk tiddecidi;

Billi tirrespingi l-eccézzjoni ta' l-inkompetenza, u taffer-

ma l-kompetenza taghha ; bl-ispejjeż kontra l-konvenuta ;

U peress li tehtieg in-nomina ta' perit, tinnomina lill-Avukat Dottor Antonio Caruana biex jirrelata jekk il-konvenuta ssostrah'etx u ddisponietx minn xi merkanzija lilha fdata. u f'każ affermativ jillikwida l-valur ta' din il-merkanzija u d-danni li seta' soffra l-attur..... Ir-relazzjoni għandha tigi preżentata mhux aktar tard mill-11 ta' Diċembru 1951 ; għal liema gurnata tibqa' rinvijata l-kawża. Spejjeż r'żervati.
